

ԱՄՆ-Ի ՀԱՅՈՑ ԱՐԵՎԵԼՅԱՆ ԹԵՄԻ ԴՊՐԱՑ ԴԱՍԵՐԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԸ ՄԱՅՐ ԱԹՈՐՈՒՄ

Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների հայոց արևելյան թեմի դպրաց դասերի միության կենտրոնական խորհրդի նախաձեռնությամբ և Ամենայն Հայոց Հայրապետի բարեհաճ հավանությամբ ու հրավերով սույն թվականի մայիսի 17-ին Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածին ժամանեցին ԱՄՆ-ի հայոց արևելյան թեմի դպրաց դասերի մի խումբ անդամներ՝ հետևելու հատուկ դասընթացների և կատարելագործելու ու խորացնելու իրենց գիտելիքները հայ եկեղեցական երաժշտության, ժամակարգության, հայ ժողովրդի պատմության վերաբերյալ, ինչպես նաև ծանոթանալու Մայր Աթոռում և Մայր Հայրենիքում բարգավաճող կյանքին և հայ ժողովրդի ձեռք բերած նվաճումներին: Խմբի առաջնորդն էր ԱՄՆ-ի Վիրջինիա նահանգի հայոց Սուրբ Հակոբ եկեղեցու հոգևոր հովիվ Ս. Արսեն քահանա Պարսամյանը:

Մայիսի 18-ին, առավոտյան, Վեհարանում խմբի անդամներին ընդունեց Գերագույն Հոգևոր խորհրդի ատենապետ Ս. Սիոն արքեպիսկոպոս Մանուկյանը: Նա ջերմ խոսքերով ողջունեց նրանց գալուստը Հայաստանյայց Առաքելական Եկեղեցու կենտրոն Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածին և հաջողություններ ցանկացավ իրենց հետագա աշխատանքներում:

Հետևյալ օրը, մայիսի 19-ին, ըստ նախօրոք կազմված ծրագրի, Ս. Էջմիածնի հոգեվոր ճեմարանի հարկի տակ սկսվեցին պարապմունքները: Դպրաց դասերի անդամները ամեն օր կանոնավոր կերպով դասախոսություններ էին լսում ուսումնական հետևյալ առարկաներից՝ հայ եկեղեցական երաժշտություն (դասախոս՝ բարեջնորհ Հայկ սարկա-

վազ Ֆրունջյան), հայ ժողովրդական երաժշտություն (դասախոս՝ Ս. Ղևոնդ քահանա Հարությունյան), հայ ժողովրդի պատմություն և Հայաստանի աշխարհագրություն (դասախոս՝ Ս. Արսեն քահանա Պարսամյան):

Բացի ամենօրյա պարապմունքներից, ուսման ծրագրին մաս էին կապմում նաև կազմակերպված այցելությունները Մայր Հայրենիքի պատմական և տեսարժան վայրերը: Անցնող երկու շաբաթվա ընթացքում խմբի անդամները հնարավորություն ունեցան այցելելու Ս. Հովսիսիմե, Ս. Գայանե, Ս. Գեղարդ, Խորվիրապ վանքերը, եղան Գառնիում, Տեղերում, Սաղմոսավանքում, Սպենդիարյանի անվան օպերայի և բալետի պետական թատրոնում դիտեցին «Անտունի», «Գայանե» բալետները և «Անուշ» օպերան: Ամենուրեք նրանք մեծապես հրավում, խանդավառվում և հոգեպես մխիթարվում էին վերածնված հայ ժողովրդի աննախընթաց հաջողություններով:

Հունիսի 1-ին Ս. Սիոն արքեպիսկոպոս Մանուկյանը Մայր Աթոռի դիվանատանը կրկին հանդիպում ունեցավ խմբի անդամների հետ նրանց մեկնման նախօրյակին: Ս. Արսեն քահանա Պարսամյանը ողջ խմբի անունից խորին շնորհակալություն հայտնեց Մայր Աթոռի կողմից ցուցաբերված ուշադրության և ջերմ ընդունելության համար՝ խնդրելով իրենց որդիական սիրո և երախտագիտության զգացումները փոխանցել Նորին Սուրբ Օծություն Ս. Տ. Վազգեն Ա Ամենայն Հայոց կաթողիկոսին, որի հայրական հոգատար վերաբերմունքի շնորհիվ բախտ վիճակվեց իրենց այցելելու Մայր Հայրենիք

և իրագործելու իրենց տարիների իղձն ու երազանքները: Արժանապատիվ տեղ հայրը ավելացրեց նաև, որ խմբի անդամները վերադառնում են տուն քաղցր ու անջնջելի տպավորություններով՝ իմացապես և հոգեպես նպաստավորված սույն շահեկան այցելությունից:

ՖՐԱՆՍԻԱՅԻ ՈՒԽՏԱՎՈՐՆԵՐԻ ԱՅՑՑԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ ՄԱՅՐ ԱԹՈՒ

Սույն թվականի մայիսի 31-ին, Համբարձման տոնի օրը, Մայր Աթոռ այցելեց Լիոն քաղաքի Սուրբ Իրենեոս Էկումենիկ կենտրոնի նախաձեռնությամբ կազմակերպված ֆրանսիացի ուխտավորների մի մեծ խումբ՝ գլխավորությամբ Լիոնի թեմի կաթողիկոսի հոգեվորական հայր Ռենե Օբուայեի և Ֆրանսիայի Վերակազմված Եկեղեցու հոգևոր հովիվ Ժերար Կադիեի: Խումբը, որը բաղկացած էր Ֆրանսիայի տարբեր շրջանների հռոմեական կաթողիկոս և ավետարանական Եկեղեցիների հավատացյալներից, Էկումենիկ ճանապարհորդություն է կատարում քրիստոնեական տարբեր Եկեղեցիների կենտրոններ՝ նպատակ ունենալով Էկումենիկ շարժմանը գործնական մասնակցություն բերելու միջոցով նպաստել միջեկեղեցական հարաբերությունների ամրապնդմանը:

Առավոտյան ժամը 10-ին, ի բացակայությամբ Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Վալգեն Առաջին Ամենայն Հայոց կաթողիկոսի, հյուրերին ընդունեց Գերագույն Հոգևոր Խորհրդի ատենապետ Տ. Սիոն արքեպիսկոպոս Մանուկյանը և բարի գալուստ մաղթեց նրանց Հայ Եկեղեցու կենտրոն ի Սուրբ Էջմիածին:

Ուխտավորների անունից ողջույնի խոսք ասաց հայր Ռենե Օբուայեն՝ ծանոթացնելով խմբի անդամներին և նշելով, որ իրենց սույն ուղևորության նպատակն է մոտիկից ծանոթանալ Հայ Եկեղեցու և քրիստոնյա հայ ժողովրդի ներկա կյանքին, ինչպես նաև այցելել Հայաստանում գտնվող պատմական սրբավայրերը: Նա ուրախություն հայտնեց, որ Մայր Աթոռ իրենց սույն այցելությունը պուգադիպում է Քրիստոսի Համբարձման տոնին, և իրենց երջանիկ են, որ հնարավորություն են ունենալու Մայր տաճարում մասնակցելու սուրբ պատարագի արարողությանը և հաղորդվելու:

Իր պատասխան խոսքում Տ. Սիոն արքեպիսկոպոսը նշեց, որ ներկա դարաշրջանում Եկեղեցիների մերձեցումն ու նրանց եղբայրական գործակցությունը կարևոր անկյունաքար է քրիստոնեական Եկեղեցիների

Հունիսի 2-ին դարաց դասերի անդամները, տեղ հոր գլխավորությամբ, հրաժեշտ տվեցին Մայր Աթոռին և մեկնեցին իրենց բնակավայրերը՝ հայապահպանման սրբազան գործին առավել եռանդով լծվելու վճռականությամբ:

պատմության մեջ և որ Էկումենիկ շարժումն այդ տեսակետից նշանակալի առաքելություն ունի կատարելիք ոչ միայն եկեղեցական շրջանակներում, այլև դրանցից դուրս՝ ժողովուրդների բարեկամության և աջակցության խաղաղության պահպանման գործում: Իր խոսքի վերջում սրբազան հայրը հաջողություն ցանկացավ միջեկեղեցական հարաբերությունների վարձագմանը նպաստող նրանց սպնիք ջանքերին:

Ընդունելության ավարտին փոխանակվեցին հուշանվերներ:

Այնուհետև ֆրանսիացի ուխտավորներն առաջնորդվեցին Մայր տաճար՝ ներկա լինելու Համբարձման տոնի առթիվ Ավագ խորանի առաջ մատուցվող սուրբ պատարագին: Նրանք խոր հավատով ու երկյուղածությամբ հետևեցին հայոց պատարագի արարողությանը և պատարագիչ հոր ձեռքից ստացան սուրբ հաղորդություն:

Պատարագն ավարտվելուց հետո Մայր Աթոռի հյուրերը մեծ հետաքրքրությամբ ծանոթացան մայրավանքի շրջափակում գտնվող հուշարձաններին: Նրանք այցելեցին Ալեք և Մարի Մանուկյանների անունը կրող նորակառույց Գանձատուն, Մայր տաճարին կից եկեղեցական արվեստի թանգարան, Հին և Նոր Վեհարանների ցուցասրահներ և իրենց անկեղծ հիացմունքն արտահայտեցին հայ ժողովրդի ստեղծագործ տաղանդի նկատմամբ, ժողովուրդ, որ կարողացել է սրբությամբ պահպանել իր կրոնական և ազգային դարավոր ավանդները՝ ժամանակի փոթորիկների միջից դրանք ապահով բերել—հանձնելու համար նոր սերունդներին:

Սույն օրը, երեկոյան, ֆրանսիացի ուխտավորները հոգեպես լիցքավորված, գոհունակ սրտով և ջնորհակալ պգացումներով մեկնեցին Սուրբ Էջմիածին:

Հետագա օրերին նրանք կուղևորվեն հանրապետության հեռավոր շրջանները՝ ծանոթանալու Սանահնի, Հաղբատի, Օձունի պատմական վանքերին և այլ եկեղեցական հուշարձանների: